

ΛΕΪΦ

ΠΕΡΣΟΝ

ΕΝΑΣ ΑΤΕΛΕΙΩΤΟΣ
ΣΟΥΗΔΙΚΟΣ
ΧΕΙΜΩΝΑΣ

CRIME

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ:
MELLAN SOMMARENS LÅNGTAN OCH VINTERNS KÖLD
Από τις Εκδόσεις Bonnier Pocket, Στοκχόλμη 2002
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Ένας ατέλειωτος σουηδικός χειμώνας**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Leif G. W. Persson
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Γρηγόρης Ν. Κονδύλης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Εύα Καλεϋρά
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Ηλίας Μασούρης
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Σταμάτιος Κοτσάτος & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κωνσταντίνα Παναγιώτου & ΣΙΑ Ο.Ε.

© Leif G. W. Persson, 2002
Published by agreement with Salomonsson Agency.
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2012

Πρώτη έκδοση: Μάρτιος 2012

ISBN 978-960-496-640-0

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτίου.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοίου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομυχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiu Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

ΛΕΪΦ
ΠΕΡΣΟΝ
ΕΝΑΣ ΑΤΕΛΕΙΩΤΟΣ
ΣΟΥΗΔΙΚΟΣ
ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Μετάφραση από τα σουηδικά: Γρηγόρης Ν. Κονδύλης

CRIME

Στον Αρκούδο και στον Μιχαήλ

Ο καλύτερος πληροφοριοδότης είναι εκείνος
που δεν έχει καταλάβει τη σημασία όσων έχει πει.
Ο Καθηγητής

Ελεύθερη πτώση σαν σε όνειρο

Στοκχόλμη το Νοέμβριο

Ο δεκατριάχρονος Κάλε ήταν εκείνος που έσωσε τη ζωή του πενηνταπεντάχρονου Βίντελν. Έτσι τουλάχιστον περιέγραψε το συμβάν ο Βίντελν κατά τη διάρκεια της προανάκρισης.

«Αν ο Κάλε δεν είχε κοιτάξει πάνω και δε με είχε τραβήξει παραπέρα, εκείνος ο διάλογος θα μου είχε έρθει στο δοξαπατρί και δε θα καθόμουνα εδώ τώρα να σου μιλάω».

Από την αρχή κιόλας φάνηκε πως η ιστορία αυτή ήταν αρκετά περίεργη – για τρεις λόγους κυρίως.

Πρώτον, ο Κάλε θεωρούνταν εντελώς κουφός κι από τα δύο αυτιά. Κι όχι μονάχα από τον ίδιο τον Βίντελν, ο οποίος ήταν πεπεισμένος ότι το μόνο που καταλάβαινε πια ο Κάλε ήταν ματιές, νοήματα και αγγίγματα. Βέβαια ο Βίντελν μιλούσε μαζί του περισσότερο από ποτέ, αλλά έτσι γίνεται όταν κάποιος που συμπαθείς γερνάει και τα χάνει λίγο, κι εξάλλου ο Βίντελν ήταν πάντα ευγενικός με τον Κάλε. Οτιδήποτε άλλο θα του ήταν αδιανόητο.

Δεύτερον, επρόκειτο για μια προ πολλού κοινώς αποδεκτή αντίληψη της Δυτικής και προσανατολισμένης στην εμπειρία φυσικής επιστήμης ότι ένα σώμα σε ελεύθερη πτώση προηγείται του ήχου τον οποίο παράγει το σώμα αυτό εξαιτίας της τριβής του με την περιρρέουσα ατμόσφαιρα. Έτσι, σύμφωνα με την ίδια φυσική, δεν ήταν δυνατόν να παραχθούν γενικώς ήχοι οι οποίοι θα μπορούσαν να γίνουν αντιληπτοί.

Τρίτον – και πιο περίεργο. Αν υποθέσουμε τελικά ότι ο Κάλε είχε ακούσει κάτι, ότι είχε αντιληφθεί τον κίνδυνο, ότι είχε τραβήξει παραπέρα τον Βίντελν, σώζοντάς του έτσι τη ζωή... πώς ήταν τότε δυνατόν να μην είχε ακούσει τον ήχο από το αριστερό παπούτσι του θύματος, το οποίο μόλις μερικά δευτερόλεπτα αργότερα τον βρήκε στον αυχένα και τον σκότωσε επιτόπου;

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ 19:56 και 20:01 την Παρασκευή 22 Νοεμβρίου, έγιναν τρία τηλεφωνήματα στον αριθμό 90000 του κέντρου Άμεσης Δράσης της αστυνομίας της Στοκχόλμης.

Το πρώτο έγινε από ένα συνταξιούχο νομικό που είχε παραιτοληθεί ολόκληρο το συμβάν με κάθε λεπτομέρεια από το μπαλκόνι του στην οδό Βαλχάλα 38. Ο νομικός συστήθηκε με όνομα και τίτλο και δεν ακουγόταν διόλου ταραγμένος. Η περιγραφή που έδωσε ήταν σχολιοτενής, συστηματική και ουσιαστικά εντελώς εξωφρενική.

Συνοπτικά είπε ότι ένας τρελός με μακρύ μαύρο πανωφόρι και σκούφο σκιέρ με προστατευτικά αυτιών είχε μόλις πυροβολήσει έναν ιδιοκτήτη σκύλου και το σκύλο του. Τώρα ο τρελός έτρεχε γύρω γύρω και κραύγαζε άναρθρα, και ο λόγος για τον οποίο ο νομικός βρισκόταν στο μπαλκόνι του με τέτοιο κρύο ήταν ότι η σύζυγός του υπέφερε από άσθμα και ο καπνός του τσιγάρου είχε τη δυσάρεστη ιδιότητα να κολλάει στις κουρτίνες: «Σε περίπτωση που ο αστυνομικός επιθεωρητής αναρωτηθεί γι' αυτό!»

Το δεύτερο τηλεφώνημα έγινε από το κέντρο κλήσης των ταξί. Ένας από τους οδηγούς τους είχε μεταφέρει μια ηλίκιωμένη κυρία στην οδό Βαλχάλα 46 και καθώς κρατούσε την πίσω πόρτα ανοιχτή για να μπει και να καθίσει η πελάτισσά του, αντιλήφθηκε με την άκρη του ματιού του «έναν κακομοίρη που έπεφτε από την ταράτσα εκείνης της πολυκατοικίας όπου μένουν όλοι οι φοιτητές». Ο οδηγός ήταν σαράντα πέντε ετών και είχε έρ-

θει στη Σουηδία από την Τουρκία πριν από είκοσι χρόνια. Ήδη από παιδί είχε δει χειρότερα πράγματα, και είχε μάθει από νωρίς ότι όλα είχαν την ώρα τους και τον τόπο τους. Γι' αυτό και κάλεσε το κέντρο ταξί από τον ασύρματο, περιέγραψε όσα είδε και τους παρακάλεσε να τηλεφωνήσουν στην αστυνομία, ενώ συνέχιζε το αγωγή του με την ηλικιωμένη κυρία, η οποία πήγαινε στο αγρόκτημα της θυγατέρας της έξω από τη Μέρσα. Ήταν μια καλή «κούρσα» και εξάλλου η ζωή συνεχιζόταν.

Το τρίτο τηλεφώνημα έγινε από έναν άντρα που, αν έκρινες από τη φωνή του, ήταν μάλλον μεσήλικας. Αρνήθηκε να αποκαλύψει το όνομά του και την τοποθεσία από την οποία τηλεφωνούσε, αλλά ακουγόταν ότι τελούσε εν ευθυμία, εκείνη την παράξενη ευθυμία που προσφέρουν κάποιοι διεγερτικές ουσίες. Δεν παρέλειψε να δώσει και μια καλή συμβουλή: «Μόλις πηδήξε πάλι απ' την ταράτσα ένας από κείνους τους παλαβούς τους φοιτητές. Μην ξεχάσετε να φέρετε μαζί και μερικούς κουβάδες για να τον μαζέψετε».

Το κέντρο Άμεσης Δράσης ακολούθησε την προ πολλού καθιερωμένη ρουτίνα. Όταν η τηλεφωνήτρια υπηρεσίας κινητοποίησε από τον ασύρματο τα περιπολικά προς την εν λόγω περιοχή, είχε ήδη δώσει προτεραιότητα στον οδηγό του ταξί έναντι του φλύαρου νομικού και του τελούντος εν ευθυμία τύπου με τη συμβουλή περί κουβάδων, και φυσικά παρέλειψε τον πυροβολισμό, το σκύλο και τους κουβάδες.

Εν ολίγοις: το μήνυμά της έλεγε ότι ένα άτομο είχε πέσει ή είχε πηδήξει από τη φοιτητική εστία «Αγριοτριανταφυλλιά» στην οδό Σέρσμπερ και είχε καταλήξει στον πεζόδρομο πάνω από το πάρκινγκ, απέναντι από τη διασταύρωση των οδών Βαλχάλα και Φρέι. Εκεί θα έβρισκαν ένα πτώμα κι ένα αναστατωμένο άτομο με μαύρο παλτό και κασκέτο, που περιφερόταν κάπου τριγύρω. Υπήρχε άραγε κάποιο περιπολικό εκεί κοντά που θα μπορούσε να το αναλάβει;

Όντως υπήρχε ένα, μόλις εκατό μέτρα πιο κάτω στην οδό Βαλχάλα. Ανήκε στο 2ο αστυνομικό τμήμα του Έστερμαλμ, το ΑΤ2, και τη στιγμή που ακούστηκε η κλήση από τον ασύρματο, το εν

λόγω περιπολικό σταματούσε στην καντίνα με τα λουκάνικα, εκεί που άρχιζε η ανηφόρα προς το νοσοκομείο του Ρούσλαγκστουλ. Το περιπολικό επάνδρωναν δύο από τα «αστέρια» της αστυνομίας της Στοκχόλμης. Στη θέση του οδηγού ο δόκιμος αστυφύλακας Ούρεντσον, είκοσι τεσσάρων ετών. Ο Ούρεντσον ήταν ξανθός, γαλανομάτης και με φαρδιές πλάτες. Έκανε την τελευταία πρακτική του ως δόκιμος και σε ένα μήνα θα ήταν έτοιμος αστυφύλακας. Στην ψυχή του έκαιγε η φλόγα της πεποίθησης ότι ο αγώνας κατά της διαρκώς αυξανόμενης εγκληματικότητας θα έμπαινε πλέον σε μια σημαντική καμπή και ότι οι Καλοί τελικά θα νικούσαν.

Δίπλα του, στη θέση του συνοδηγού, καθόταν ο άμεσος προϊστάμενός του αρχιφύλακας Στριντ, που είχε σχεδόν τα διπλάσια χρόνια του και ήταν γνωστός στους παλιούς με το όνομα Ειρήνη Πάση Θυσία. Από τη στιγμή που άρχισε η βάρδια τους, δύο ώρες πριν, η σκέψη του Στριντ πλανιόταν αποκλειστικά γύρω από το μεγάλο χοτ-ντογκ με πουρέ πατάτας, αγγουράκι και γαριδοσαλάτα, μουστάρδα και κέτσαπ, που θα πρόσφερε μια έστω προσωρινή ανακούφιση στην εξαθλιωμένη υπαρξή του. Τώρα μπορούσε ήδη να το μυρίσει, αλλά στη μάχη για το μικρόφωνο που βρισκόταν ανάμεσα στον ίδιο και τον Ούρεντσον, ο Στριντ ήταν προφανώς απελπιστικά χαμένος.

«Περιπολικό 235 εδώ. Ακούμε», απάντησε ο Ούρεντσον. Ζωηρός και σε εγρήγορση όπως πάντα.

Σχεδόν ταυτόχρονα με την κλήση του συνταξιούχου νομικού στην τηλεφωνήτρια του κέντρου Άμεσης Δράσης, ο αστυνομικός διευθυντής Λαρς Μ. Γιούχανσον –αναπληρωτής διοικητής της Κεντρικής Διεύθυνσης Εγκληματολογικών Ερευνών και με το Μ. να σημαίνει Μάρτιν– έβγαινε από την πόρτα του σπιτιού του στην οδό Βόλμαρ Ιξκούλ του Σέντερμαλμ. Ο Γιούχανσον κατηφόριζε με βήμα γοργό και εξαίρετη διάθεση, πηγαίνοντας στο ραντεβού του με μια γυναίκα που ήξερε ότι ήταν όμορφη και πιθανότατα θα ήταν ευχάριστη και για κουβέντα. Θα τη συναντούσε σε ένα γειτονικό εστιατόριο που πρόσφερε εκλεκτό και σε λογικές τιμές φαγητό. Ήταν μια κρύα και ξάστερη βραδιά, δίχως το παραμι-

κρό ίχνος νιφάδας στους δρόμους και στα πεζοδρόμια, συνολικά ένας σχεδόν ιδανικός συνδυασμός για όποιον ήθελε να έχει το μυαλό του καθαρό, τα κέφια του αμείωτα και τα πόδια του στεγνά.

Ο Λαρς Μάρτιν Γιούχανσον ήταν μόνος. Από νομικής απόψεως ήταν μόνος εδώ και δέκα χρόνια, όταν η πρώτη και μέχρι στιγμής μοναδική σύζυγός του τον παράτησε, πήρε μαζί της τα δύο παιδιά και μετακόμισε με έναν άλλο άντρα, αρχίζοντας μια νέα ζωή σε ένα νέο σπίτι. Από ψυχολογικής απόψεως ο Γιούχανσον ήταν μόνος σε όλη του τη ζωή, καίτοι είχε μεγαλώσει ανάμεσα σε έξι αδέρφια και δύο γονείς που είχαν ταιριάζει πριν από πενήντα και βάλε χρόνια, ήταν ακόμη παντρεμένοι και θα ήταν μέχρι να τους χώριζε ο θάνατος. Οπότε η μοναξιά του Γιούχανσον δεν ήταν κληρονομική. Δεν είχε στερηθεί την ασφάλεια, την εγγύτητα και την παρέα στα παιδικά του χρόνια. Αυτά υπήρχαν, και μάλιστα σε περίσσεια, και μπορούσε ακόμη να τα απολαύσει αν τελικά αυτά επιθυμούσε. Αλλά όταν, ενήλικος πια, είχε αρχίσει να ανασκαλεύει τη μνήμη του για ευτυχισμένες στιγμές από την παιδική του ηλικία, οι μόνες που βρήκε ήταν οι στιγμές κατά τις οποίες τον άφηναν στην ησυχία του. Τότε που έμενε μόνος στη σκηνή, μοναδικός ηθοποιός του έργου, αυτός μονάχα.

Αν έλεγε κανείς ότι ο Γιούχανσον αγαπούσε τη μοναξιά του, αυτό θα ήταν πολύ συγκρατημένη περιγραφή. Σύμφωνα με το καθιερωμένο πρότυπο ανθρώπινης συμβίωσης, τα πράγματα ήταν πολύ χειρότερα. Η μοναξιά αποτελούσε αναγκαία και ικανή συνθήκη για να μπορεί να λειτουργεί ο Γιούχανσον· τόσο με την απλή ανθρώπινη έννοια που έλεγε ότι το σύνολο των ημερών του προοριζόταν αποκλειστικά για μιαν αξιοπρεπή ζωή, όσο και με την καθαρά επαγγελματική έννοια σύμφωνα με την οποία έπρεπε να πράττει το σωστό ανεξαρτήτως συγγενικών ή φιλικών δεσμών ή συναισθηματικού κόσμου γενικότερα. Από αυτή την άποψη, το ότι τον άφησε η σύζυγός του παίζοντας μαζί της τα παιδιά έκανε τη ζωή του σχεδόν ιδανική.

Δύο χρόνια μετά το διαζύγιο, τα Χριστούγεννα, η τότε επτάχρονη κόρη του του είχε κάνει δώρο ένα δίσκο βινυλίου, το *A Lonely Man* του Έλτον Τζον, και πέραν του ότι ένιωσε πως κάποιος ή

κάτι είχε αγγίξει την καρδιά του για τα καλά μόλις διάβασε τον τίτλο, είχε σκεφτεί επίσης ότι το δώρο αυτό μαρτυρούσε την ύπαρξη μιας ασυνήθιστα μεγάλης γνώσης για τους ανθρώπους από ένα άτομο που ήταν μόλις επτά ετών. Και ότι το άτομο αυτό, όταν ενηλικιώνόταν, είτε θα γινόταν πολύ δυνατό και ανεξάρτητο είτε θα κινδύνευε να συντριβεί από το βάρος της γνώσης που κατείχε.

Αυτό που μπέρδευε όλη την εξίσωση, όλη αυτή τη σίγουρη, την ελεγχόμενη και προβλέψιμη ζωή, ήταν το ενδιαφέρον του για τις γυναίκες: η ευωδιά τους, το απαλό τους δέρμα, η μικρή κοιλότητα στον αυχένα ανάμεσα στη ρίζα των μαλλιών και στον λεπτό λαιμό. Τον τάραζαν στα όνειρά του τις νύχτες, όταν δεν μπορούσε να αμυνθεί με άλλο τρόπο πέρα από το να κουβαριάζει τα ιδρωμένα σεντόνια του στο μέσο του κρεβατιού· τον τάραζαν και τις μέρες, όταν ξύπνιος, απολύτως νηφάλιος και με καθαρό μυαλό στραβολαίμαζε για να κοιτάξει ένα στητό κορμί και δυο μελαψά πόδια που δε θα ξανάβλεπε ποτέ.

Αυτό που τον τάραζε τώρα καθόταν σε απόσταση αναπνοής στο ίδιο τραπέζι σε ένα εστιατόριο της γειτονιάς του, όπου σεργιάζαν εκλεκτό φαγητό σε λογική τιμή. Την είχε γνωρίσει πριν από δύο μέρες, όταν έδινε μια διάλεξη για τη δραστηριότητα μιας ομάδας νομομαθών αστυνομικών διευθυντών της Εθνικής Υπηρεσίας Εγκληματολογικών Ερευνών.

Εκείνη έτρωγε μακαρονάδα με θαλασσινά και μανιτάρια με ιδιαίτερη ευχαρίστηση, κάτι που τον χαροποίησε ιδιαίτερα. Ήταν ένα καλό σημάδι αυτό. Όταν μια γυναίκα απλώς τσιμπολογούσε το φαγητό της, ήταν κακό σημάδι, συνήθως υπέκρυπτε κάτι άλλο, άσχετο με το φαγητό.

Είχαν μιλήσει πρώτη φορά στο διάλειμμα ανάμεσα στις δύο ώρες της διάλεξής του. Για το πόσο ανιαρό ήταν να μένεις σε ξενοδοχείο στη Στοκχόλμη όταν έχεις ζωή, σπίτι και φίλους στο Σούντσβαλ. Και μετά κατευθείαν στο θέμα.

«Αν δεν έχεις κάτι καλύτερο να κάνεις την Παρασκευή το βράδυ, ξέρω ένα απολύτως θαυμάσιο εστιατόριο στη γειτονιά μου». Λέγοντας αυτά ο Γιούχανσον έγενεψε επιβεβαιωτικά και έστρεψε το βλέμμα του στο πλαστικό ποτήρι του καφέ που έπι-

νε. Η διάλεκτος της ιδιαίτερης πατρίδας του, της βορινής Νόρλαντ, ήταν εντονότερη απ' ό,τι συνήθως.

«Κι έλεγα πως δε θα μου το ζητούσες! Πού, πότε και πώς;»

Και τώρα καθόταν εκεί. Σε απόσταση αναπνοής.

Μάλλον θα έπρεπε να της μιλήσω για τη μοναχικότητά μου, σκέφτηκε ο Γιούχανσον. Να την προειδοποιήσω σε περίπτωση που μου αρέσει και της αρέσω πολύ.

«Ζυμαρικά, ελαιόλαδο, βασιλικός, ντομάτα, θαλασσινά και λίγα μανιτάρια. Χάθηκαν οι πατατοκεφτέδες και το τηγανητό χοιρινό; Μεγάλωσα με τέτοια».

Ο Γιούχανσον κούνησε το κεφάλι και άφησε κάτω το πιρούνι του. «Νομίζω πως ξέρεις την απάντηση. Αλλιώς δε θα καθόμουν εδώ».

Άφησε κι εκείνη το πιρούνι της και φαινόταν πολύ χαρούμενη.

Εντάξει, σκέφτηκε ο Γιούχανσον. Κούνησε το κεφάλι ξανά και ύψωσε το ποτήρι του προς το μέρος της.

«Ιδέα δεν έχω. Εγώ ένας απλός επαρχιώτης είμαι. Για πες μου».

Ακριβώς στις 8:07, μόλις δύο λεπτά μετά τη λήψη του σήματος, ο Στριντ και ο Ούρεντσον έφτασαν εκεί που ήταν το πτώμα. Ο Ούρεντσον είχε μπει με το περιπολικό στον πεζόδρομο που περνούσε από την πάνω μεριά του πάρκινγκ, παράλληλα προς την οδό Βαλχάλα, και πριν σταματήσει το αμάξι, άναψε τους προβολείς. Μερικά μέτρα μπροστά από το αμάξι καθόταν ένας ηλικιωμένος άντρας με κασκέτο και σκούρο πανωφόρι. Κουνιόταν πέρα δώθε και στην αγκαλιά του κρατούσε σφιχτά ένα σκυλί που έμοιαζε με μικρό λυκόσκυλο, και έδειχνε γενικώς να μην έχει προυξεί τους αστυνομικούς. Καμιά δεκαριά μέτρα πιο κει, ακριβώς στα όρια του πεζόδρομου και του χλοοτάπητα που έφτανε μέχρι τον τοίχο του γειτονικού σπιτιού, βρισκόταν ένα άψυχο κορμί. Γύρω από το κεφάλι του είχε σχηματιστεί μια λιμνούλα αίματος, η οποία έλαμπε σαν λιωμένος κασσίτερος στο φως των προβολέων.

«Μπορώ να δω αν ζει». Ο Ούρεντσον κοίταξε ερωτηματικά τον Στριντ καθώς ξεκούμπωνε τη ζώνη ασφαλείας.

«Αν το θεωρείς δυσάρεστο, μπορώ να το κάνω εγώ», κούνη-

σε το κεφάλι ο Στριντ για να δώσει έμφαση στα λόγια του. Εξάλλου αυτός ήταν το αφεντικό.

Ο Ούρεντσον ένευσε αρνητικά και άνοιξε την πόρτα του περιπολικού.

«Όχι, εντάξει. Έχω δει και πολύ χειρότερα εδώ που τα λέμε».

Ο Στριντ αρκέστηκε σε ένα νεύμα. Δε ρώτησε από πού ένας εικοσιτετράχρονος δόκιμος αστυφύλακας μπορούσε να έχει αποκομίσει τέτοιες εμπειρίες.

Πάντως ήταν βέβαιο ότι τις είχε. Όταν μίλησε, λίγα λεπτά αργότερα, με το κέντρο, ήταν λακωνικός και σαφής και δεν ακουγόταν διόλου ταραγμένος. Υπήρχε ένας νεκρός άντρας, δεν ετίθετο θέμα αποστολής ασθενοφόρου. Αν έκρινε από τα συνολικά τραύματα και τη θέση του σώματος, φαινόταν πολύ πιθανό ο εν λόγω άντρας να είχε πέσει ή να είχε πηδήξει από κάποιον όροφο του εκεί κτιρίου, που βρισκόταν πολύ ψηλά. Επρόκειτο για μια πολυκατοικία με είκοσι ορόφους τουλάχιστον, με φοιτητικά δωμάτια, η οποία, άγνωστο γιατί, ονομαζόταν «Αγριοτριανταφυλλιά». Επτόπου βρισκόταν ένας μάρτυρας. Ένας ηλικιωμένος άντρας που είχε βγάλει βόλτα το σκύλο του. Ο συνάδελφος Στριντ μιλούσε τώρα μαζί του. Θα ήταν καλό αν μπορούσαν να στείλουν κάποιον από τους επιθεωρητές της Δίωξης Εγκλήματος που είχαν βάρδια και κάποιον τεχνικό, και ο Ούρεντσον θα φρόντιζε να αποκλείσει την περιοχή γύρω από το πτώμα, αλλά επί του παρόντος, έτσι όπως είχαν τα πράγματα, ενισχύσεις δε χρειαζόνταν.

«Αυτή είναι η κατάσταση λοιπόν», ολοκλήρωσε ο Ούρεντσον. Σιγά μην κάτσω να τους πω και για το νεκρό σκυλί, σκέφτηκε.

Στο δωμάτιο όπου έπιναν καφέ στα διαλείμματα της δουλειάς, καθόταν ο επιθεωρητής Μπέκστρεμ και παρακολουθούσε τηλεόραση. Όλα πήγαιναν καλά μέχρι στιγμής. Για Παρασκευή βράδυ τα πράγματα ήταν ασυνήθιστα ήσυχα και όταν κάτι άντρες των ΜΑΤ έφεραν κάποιον που είχε πλακωθεί στο ξύλο στο δρόμο, πριν από κάνα μισάωρο, ο Μπέκστρεμ είχε αντιληφθεί εγκαίρως τον κίνδυνο και είχε προλάβει να τρέξει να κρυφτεί στην τουαλέτα. Πήγε ένας από τους συναδέλφους του να αναλάβει

τον τύπο. Μαυροκέφαλος* ήταν φυσικά, και πολύ τσαμπουκάς, όπως άλλωστε συνηθίζουν να είναι πάντα αυτοί οι τύποι.

Συνήθως ο Μπέκστρεμ δούλευε στο τμήμα Εγκλημάτων Βίας, αλλά επειδή τα οικονομικά του παρουσίαζαν μονίμως πτωτική τάση, αναγκαζόταν να κάνει και πολλές υπερωρίες. Βέβαια, μόνο ηλίθιοι πήγαιναν Παρασκευή βράδυ να δουλέψουν έξτρα, ωστόσο τρεις μέρες πριν από τη μισθοδοσία δεν είχε και πολλές επιλογές. Οπότε βρέθηκε εδώ και όλα είχαν πάει μια χαρά. Αλλά τώρα εμφανίστηκε ο αρχιεπιθεωρητής υπηρεσίας στην πόρτα και έδειχνε βλοσυρός όπως πάντα, καθώς κοιτούσε μ' εκείνο το επιτακτικό ύφος τον Μπέκστρεμ.

«Μπέκστρεμ, σου 'χω ένα πτώμα. Απ' ό,τι φαίνεται, βρίσκεται στον πεζόδρομο μπροστά σ' εκείνο τον ουρανοξύστη των φοιτητών, πάνω από το πάρκινγκ στη Βαλχάλα και Φρέι. Μίλησα με τον Βίνμπλαντ από το Τεχνικό τμήμα. Να πας μαζί του».

Ο Μπέκστρεμ χαλάρωσε κάπως και έγνεψε. Αυτόχειρας, σκέφτηκε. Κάποιο από κείνα τα κοιμούνια τους φοιτητές που πήδησε γιατί δεν πήρε εγκαίρως το επίδομα. Και μια καλή ευκαιρία να τελειώνει με τη βάρδια πριν κλείσει το μπαρ.

Πήρε κάμποση ώρα μέχρι να φτάσουν ο Μπέκστρεμ με τον Βίνμπλαντ. Εξάλλου ένας αυτόχειρας δε θα σηκωνόταν να φύγει και ένα καφεδάκι παραπάνω δεν έβλαψε ποτέ κανέναν. Πάντως ο Στριντ και ο Ούρεντσον δεν είχαν λουφάρει καθόλου. Ο Ούρεντσον είχε αποκλείσει με ταινία το σημείο όπου βρισκόταν το πτώμα. Στο μάθημα εγκληματολογικής έρευνας στη σχολή είχε μάθει ότι οι αστυνομικοί απέκλειαν πάντα πολύ μικρό χώρο, οπότε αυτός τώρα είχε τραβήξει λίγη παραπάνω από εκείνη τη γαλανόλευκη ριγέ ταινία, την οποία είχε τεντώσει με επιμέλεια, περνώντας την γύρω από τους κατάλληλους φανοστάτες και τα κατάλλη-

* Οι Σουηδοί συνηθίζουν να αποκαλούν «μαυροκέφαλους» όλους τους μη Βορειοευρωπαίους μετανάστες που ζουν και εργάζονται στη χώρα τους. Πρόκειται για μειωτικό χαρακτηρισμό. (Σ.τ.Μ.)

λα δέντρα. Είχαν εμφανιστεί μερικοί περίεργοι όσο ο Ούρεντσον ασχολούνταν με αυτό, αλλά μετά από μια σύντομη ματιά στο πτώμα έστριβαν και απομακρύνονταν. Φυσικά δεν είχε μετακινήσει το πτώμα. Το είχε μάθει κι αυτό στον ίδιο κύκλο μαθημάτων.

Εν τω μεταξύ, ο μεγαλύτερος συνάδελφός του παρηγορούσε τον Βίντελν. Αφού χρειάστηκε κάποια ώρα για να τον πείσει, τον έβαλε να καθίσει στο πίσω κάθισμα του περιπολικού, μαζί με το σκύλο φυσικά. Τον βοήθησε να τυλίξουν το σκύλο με την κουβέρτα του ίδιου του Στριντ, την οποία έπαιρνε πάντα μαζί του στις πολύωρες νυχτερινές βάρδιες, για λόγους που αφορούσαν τον ίδιο και κανέναν άλλο. Υπήρχε βέβαια ένα πλαστικό κάλυμμα στο αμάξι, το οποίο άπλωναν στα πίσω καθίσματα όταν μετέφεραν μεθυσμένους, αλλά αυτό δεν ταίριαζε σε νεκρό, ιδίως όταν ήταν παρών και ένας κοντινός του άνθρωπος.

«Κάλε τον έλεγαν», εξήγησε ο Βίντελν με δάκρυα στα μάτια. «Είναι λυκόσκυλο της Γέμτλαντ, αν και πιστεύω ότι έχει και λίγο κυνηγόσκυλο μέσα του. Έκλεισε τα δεκατρία το καλοκαίρι που μας πέρασε, αλλά ήταν γεμάτος ζωή ο κακόμοιρος».

Ο Βίντελν ρούφηξε τη μύτη του και σόπασε, ενώ ο Στριντ τον έπιασε απαλά από τον ώμο, και αμέσως μετά τον ανέκρινε για πρώτη φορά.

Ο Βίντελν δε λεγόταν φυσικά Βίντελν. Έτσι τον φώναζαν. Το πραγματικό του όνομα ήταν Γκούσταβ Άντολφ Νίλσον, ήταν γεννημένος το 1930 και είχε έρθει στη Στοκχόλμη το 1973 για να παρακολουθήσει μια σχολή στον AMS* ώστε να μπορέσει να αλλάξει επάγγελμα, μια που ήταν άνεργος οικοδόμος από τη Νόρλαντ. Αλλά άνεργος παρέμεινε, αφού καινούργια δουλειά δεν είχε βρει ποτέ.

«Η παρέα από τη σχολή μου το κόλλησε», εξήγησε ο Βίντελν. «Είμαι βλέπεις γεννημένος και μεγαλωμένος σ' εκείνα τα μέρη και μιλούσα πολύ για το πόσο ωραία ήταν εκεί πάνω. Ε, κι έτσι μου έμεινε το Βίντελν. Από τον ποταμό Βίντελ, ξέρεις;»

* Το σουηδικό αντίστοιχο του ΟΑΕΔ. (Σ.τ.Μ.)

Ο Στριντ έγγειψε πάλι. Ήξερε.

Ο Βίντελν και ο Κάλε έμεναν εκεί κοντά. Στον τρίτο όροφο πάνω από τον Κήπο στην οδό Σουρμπρούν 4. Τέτοια ώρα περίπου, αφού είχαν φάει για βράδυ και πριν δουν τις βραδινές ειδήσεις στην τηλεόραση, συνήθιζαν να κάνουν έναν περίπατο. Ακολουθούσαν πάντα την ίδια πορεία. Πρώτα περνούσαν την οδό Βαλχάλα στη διασταύρωση με την οδό Σουρμπρούν, μετά έπαιρναν τον πεζόδρομο που ήταν παράλληλος στη Βαλχάλα και έφταναν στο Ρούσλαγκστουλ, όπου γυρνούσαν και επέστρεφαν στο σπίτι. Αν και όταν είχε καλό καιρό τύχαινε να πάνε και λίγο μακρύτερα.

Στην κατηφόρα κάτω από τη φοιτητική εστία «Αγριοτριανταφυλλιά» βρισκόταν το αγαπημένο δέντρο του Κάλε, οπότε εκεί έκαναν την πρώτη μεγάλη στάση τους.

«Είναι σημαντικό για τα σκυλιά να έχουν λίγο χρόνο για να μυρίζουν εδώ κι εκεί», εξήγησε ο Βίντελν. «Για ένα σκυλί αυτό είναι σαν να διαβάζει εφημερίδα».

Ακριβώς εκεί που έστεκε ο Κάλε και διάβαζε την εφημερίδα του, σήκωσε απότομα το κεφάλι και κοίταξε κατευθείαν πάνω στην πρόσοψη του σπιτιού. Αμέσως μετά τινάχτηκε πίσω τραβώντας πολύ δυνατά το λουρί.

«Παραλίγο να έρθω τούμπα. Αν ο Κάλε δεν είχε κοιτάξει πάνω και δε με είχε τραβήξει παραπέρα, θα μου είχε έρθει εκείνος ο διάλογος στο δοξαπατρί και δε θα καθόμουνα εδώ τώρα να σου μιλάω», είπε ο Βίντελν και κούνησε εμφατικά το κεφάλι.

«Πιστεύεις ότι άκουσε κάποιον ήχο στον οποίο αντέδρασε;» Ο Στριντ έκανε μια μουντζαλιά στο σημειωματάριο.

«Μπα». Ο Βίντελν κούνησε με μεγαλύτερη έμφαση το κεφάλι. «Είναι εντελώς κουφός και από τα δύο αυτιά. Πρέπει να ήταν αυτή η έκτη αίσθηση που έχουν. Μερικά λυκόσκυλα την έχουν. Την έκτη αίσθηση δηλαδή».

Αν ο Κάλε διέθετε μια έκτη αίσθηση, μάλλον δε θα είχε λειτουργήσει αμέσως μετά, όταν το παπούτσι του θύματος που έπεφτε μόνο του τον βρήκε στον αυχένα και τον άφησε στον τόπο.

«Είναι ατυχία του κερατά», έκανε ο Βίντελν και άρχισε πάλι

να μυξοκλαίει. «Στεκόμαστε εκεί, εγώ κι ο Κάλε, και κοιτάμε αυτόν το διάολο και ξαφνικά έρχεται το παπούτσι του από τον ουρανό».

«Ήρθε αμέσως μετά το σώμα;» ρώτησε ο Στριντ για να αλλάξει κουβέντα.

«Μπα, όχι δα! Στεκόμασταν εκεί και κοιτούσαμε. Πήρε λίγη ώρα».

«Ένα λεπτό, δύο;»

«Μπα. Λεπτό όχι, δεν ήταν λεπτό, αλλά έτσι, δέκα... είκοσι δευτερόλεπτα, σίγουρα. Ναι, τόσο έκανε».

«Δέκα με είκοσι δευτερόλεπτα λες. Μήπως πήρε λιγότερο;»

«Μμ. Ίσως όταν στέκεσαι έτσι να σου φαίνεται περισσότερος ο χρόνος, αλλά σίγουρα πήρε πολλά δευτερόλεπτα».

Ο Βίντελν ρούφηξε τη μύτη του και μετά τη φύσηξε στη χούφτα του.

Όσο ο Στριντ μιλούσε με τον Βίντελν, ο Ούρεντσον άρπαξε την ευκαιρία να χρησιμοποιήσει τα γαλανά του μάτια. Είχε ανακαλύψει αμέσως το παπούτσι, βρισκόταν μόλις μερικά μέτρα πέρα από το σώμα και ανήκε προφανώς στον νεκρό, αφού του έλειπε το αριστερό παπούτσι και το δεξί που ακόμη φορούσε ήταν υπόπτως παρόμοιο μ' εκείνο στην κατηφόρα. Σκέφτηκε για λίγο μήπως έπρεπε να πάει και να φέρει μια πλαστική σακούλα από το αμάξι για να το βάλει μέσα, φυσικά στην ίδια θέση που ήταν τώρα και με τον ίδιο προσανατολισμό – αλλά μετά αποφάσισε να μην το κάνει. Δεν τους είχαν μιλήσει στα μαθήματα για το πώς έπρεπε να χειρίζονται ειδικά τα παπούτσια, αλλά επειδή υπέθεσε ότι κι αυτό θα το θεωρούσαν ενδεικτικό στοιχείο γενικώς, το άφησε εκεί που βρισκόταν. Εξάλλου δεν υπήρχε κάτι στις καιρικές συνθήκες ή στο περιβάλλον που θα αποτελούσε κίνητρο για να αλλάξει κανείς τον χρυσό κανόνα που εφαρμοζόταν στα λεγόμενα ειδικά μέτρα διασφάλισης στοιχείων.

Αυτό θα γίνει, σκέφτηκε ο Ούρεντσον και ένιωσε πολύ ικανοποιημένος με την απόφασή του. Θα τηρούσε τον χρυσό κανόνα που έλεγε να μη μετακινείς απολύτως τίποτα και να αφήνεις την έρευνα στους ειδικούς.

Μετά παρατήρησε την πρόσοψη του κτιρίου, μέσα από μια νοητή κάθετη γραμμή από το μέρος όπου βρισκόταν το πτώμα και μέχρι πάνω, κατά μήκος της πρόσοψης. Κάπου στον δέκατο πέμμπο ή στον δέκατο έκτο όροφο –η βάση του κτιρίου βρισκόταν σε κεκλιμένο έδαφος κι αυτό τον έκανε κάπως αβέβαιο για το πώς θα έπρεπε να μετρήσει– φαινόταν ένα παράθυρο ανοιχτό, παρά το κρύο. Πρέπει να έπεσε από τα πενήντα μέτρα περίπου, σκέφτηκε ο Ούρεντσον –που ήταν ο καλύτερος σκοπευτής της τάξης του και πραγματικά φοβερός στο να εκτιμά αποστάσεις–, κάτι που μπορούσε επίσης άνετα να συμφωνεί με την άσχημη κατάσταση του πτώματος. Ο Ούρεντσον κοίταξε το ρολόι του. Είχε περάσει μισή ώρα και παραπάνω από τότε που το κέντρο είχε υποσχεθεί να στείλει επιθεωρητή βάρδιας και τεχνικούς. Τι διάολο κάνουν; σκέφτηκε εκνευρισμένος.

Ο Μπέκστρεμ ήταν κοντός, παχύς και χοντροκομμένος, ενώ ο Βίνμπλαντ ήταν κοντός, αδύνατος και κομψός, και ο ένας συμπλήρωνε τον άλλο μια χαρά. Τους άρεσε κιόλας να δουλεύουν μαζί. Ο Μπέκστρεμ πίστευε ότι ο Βίνμπλαντ ήταν ένας φοβητσιάρης φλούφλης στον οποίο δε χρειαζόταν ούτε τη φωνή να υψώσεις – έκανε έτσι κι αλλιώς ό,τι του έλεγες. Ενώ ο Βίνμπλαντ έβλεπε τον Μπέκστρεμ σαν νοητικώς καθυστερημένο ζοχαδιακό, ιδανικό για να δουλεύεις μαζί του αν ήθελες να έχεις ο ίδιος το πάνω χέρι στην υπόθεση. Επειδή και οι δύο ήταν γνησιότατα ανίκανοι, δεν υπήρχαν καθόλου τριβές για ουσιαστικούς ή άλλους επαγγελματικούς λόγους, ταίριαζαν πραγματικά όπως ο τέντζερης με το καπάκι.

Ακριβώς μια ώρα μετά την ανάθεση της υπόθεσης βρέθηκαν στον πεζόδρομο κάτω από τη φοιτητική εστία «Αγριοτριανταφυλλιά», αν και για να είναι κανείς δίκαιος έπρεπε να λάβει υπόψη του ότι τέτοια ώρα έπαιρνε περίπου δέκα λεπτά να οδηγήσεις από τα γραφεία της Εξιχνίασης Εγκλημάτων στο Κουνγκσχόλμεν μέχρι το πάρκινγκ μπροστά στη διασταύρωση των οδών Βαλχάλα και Φρέι, όπου είχαν επιλέξει να σταθμεύσουν.

«Τι διάολο είναι αυτό εδώ;» είπε ο Μπέκστρεμ και τράβη-

ξε κακοδιάθετος προς την αποκλεισμένη περιοχή μπροστά από το πτώμα. «Τι σκατά έχουμε; Πόλεμο;» Κάρφωσε με το βλέμμα του και τους δύο ένστολους αστυνομικούς.

«Ταινία για αστυνομικό κλοιό», απάντησε ο Ούρεντσον ήρεμα. Τα γαλανά και παράξενα ξεθωριασμένα μάτια του έκοβαν τον Μπέκστρεμ από την κορφή μέχρι τα νύχια. Στεκόταν με τα πόδια ανοιχτά και ακίνητος, με τα μυώδη χέρια του να κρέμονται στο πλάι. «Υπάρχει ένα ολόκληρο ρολό στο αυτοκίνητο αν χρειάζεσαι κι άλλη».

Γαμώ την ψυχή μου, τι αρρωστημένος μαλάκας είναι τούτος εδώ; σκέφτηκε ο Μπέκστρεμ. Δεν είναι αστυνομικός αυτός, μοιάζει λες και βγήκε από κάνα παλιό φιλμ με ναζί. Τι σκατά άτομα μπάζουνε στο Σώμα τώρα τελευταία; Αποφάσισε να αλλάξει αμέσως θέμα.

«Μας είπαν ότι θα υπήρχε ένας μάρτυρας εδώ. Πού διάολο πήγε;» Κοίταξε και τους δύο ένστολους με βλοσυρό ύφος.

«Τον πήγα στο σπίτι του εδώ και κάνα μισάωρο», απάντησε ο μεγαλύτερος στα χρόνια και πολύ παχύτερος λέτσος που στεκόταν δίπλα στον νεότερο τύπο που θύμιζε ναζί. «Ήταν κάπως σοκαρισμένος και ήθελε να πάει στο σπίτι κι εγώ είχα ήδη μιλήσει μαζί του. Έχω όνομα και διεύθυνση αν θέλεις να τον ανακρίνεις ξανά».

«Θα το λύσουμε, θα το λύσουμε», έκανε κατευναστικά ο Βίνμπλαντ. «Δίχως να προτρέχουμε, πιστεύω ότι μοιάζει πολύ με αυτοκτονία. Μήπως είναι γνωστό στους κυρίους ότι έχουμε είκοσι αυτοκτονίες για κάθε φόνο σε αυτήν εδώ την πόλη;»

Αν έκρινε κανείς από το πώς κούνησαν το κεφάλι τους δε φαινόταν να το γνωρίζουν και κανείς δεν έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για να εμβαθύνει στο ζήτημα.

«Υπάρχει ένα παράθυρο ορθάνοιχτο στον δέκατο πέμπτο ή μπορεί και στον δέκατο πέμπτο όροφο, αναλόγως πώς μετράει κανείς». Ο Ούρεντσον έδειξε προς την πρόσοψη του κτιρίου. «Ήταν ανοιχτό από την ώρα που φτάσαμε. Παρά το κρύο».

«Θαυμάσια λοιπόν», έκανε ο Βίνμπλαντ με γνήσια θέρμη στη φωνή. «Κύριοι, επιτρέψτε μας να ρίξουμε μια ματιά στο πτώμα.

Αν είμαστε τυχεροί, ίσως βρούμε κάτι στις τσέπες του. Πετάξου μέχρι κάτω στο αμάξι να μου φέρεις την κάμερα». Ο Βίνμπλαντ έγενεψε προτρεπτικά στον Ούρεντσον. «Είναι στο πίσω κάθισμα, πάρε και την τσάντα που είναι στο πορτμπαγκάζ».

Ο Ούρεντσον έγενεψε δίχως να απαντήσει. Θα έρθει η ώρα που θα περιποιηθούμε τους τύπους του είδους σου, σκέφτηκε, αλλά προσώρας είμαι ένας απλός φαντάρος και αυτό που μετράει είναι να μένω στη γραμμή δίχως να φαίνομαι. Θα έρθει η ώρα όμως.

Κάτι δεν πάει καλά εδώ, σκέφτηκε ο Γιούχανσον. Είχε μιλήσει για ιταλικό φαγητό, για ένα μεγάλο ταξίδι στη νοτιοανατολική Ασία που είχε κάνει προσφάτως και απάντησε ευθέως στην ερώτησή της για το πώς μεγάλωσε στη Νόρλαντ. Το έκανε με ήρεμο και χιουμοριστικό τρόπο και όποιος μπορούσε να διαβάσει πίσω από τα λόγια του αντιλαμβανόταν καθαρά ότι ο Λαρς Μάρτιν Γιούχανσον ήταν μορφωμένος, έξυπνος και ευχάριστος, πετυχημένος, με λεφτά στην τράπεζα και –το σημαντικότερο όλων– τόσο ανύπαντρος και ελεύθερος όσο και απολύτως ικανός σε ό,τι αφορούσε μια ερωτική σχέση ανάμεσα σε άντρα και γυναίκα.

Η καλεσμένη του έδειχνε επίσης και ευχαριστημένη και ενδιαφερόμενη, τα σήματα που εξέπεμπε ήταν αρκετά σαφή, αλλά κάτι δεν κολλούσε. Είχε ανταποκριθεί αναφέροντας και το δικό της ιστορικό· θυγατέρα ενός δικηγόρου από το Έστερσουντ, μητέρα νοικοκυρά, μια μεγαλύτερη και μια μικρότερη αδερφή, είχε σπουδάσει νομικά στην Ουψάλα, ασκούμενη για κάποιο διάστημα στην εισαγγελία, έδειξε ενδιαφέρον για το αστυνομικό επάγγελμα και έκανε αίτηση για να εκπαιδευτεί ως αστυνομικός διευθυντής. Και όποιος είχε μάτια κι έβλεπε και αυτιά και άκουγε καταλάβαινε αμέσως ότι η γυναίκα αυτή ήταν όμορφη και μορφωμένη, έξυπνη και ευχάριστη, και σίγουρα θα ήταν υπέροχο ταίρι όταν το θέμα κατέληγε στη σωματική επαφή μεταξύ άντρα και γυναίκας.

Έχεις έναν άντρα, σκέφτηκε ο Γιούχανσον, και ο λόγος για τον οποίο δεν το αναφέρεις είναι ότι έχεις λίγο περισσότερη καλή ανατροφή, είσαι λίγο πιο συμβατική από τον μέσο όρο και λίγο πιο συνηθισμένη να παίζεις στα σίγουρα. Θα μπορούσες να

σκεφτείς μια διακριτική σχέση, αλλά για να τολμήσεις κάτι περισσότερο θέλεις να νιώσεις ασφάλεια, ώστε στο τέλος να απολαύσεις περισσότερα από αυτά που ήδη έχεις.

Ο Γιούχανσον μπορούσε φυσικά να σκεφτεί μια διακριτική σχέση μαζί της, ήδη είχε κάποιες εμπειρίες από τέτοιες ιστορίες, αλλά όταν επρόκειτο για γυναίκες αστυνομικούς, το θέμα γινόταν σαφώς περιπλοκότερο. Σχεδόν όλες οι γυναίκες αστυνομικοί είχαν κάποια σχέση με άντρες αστυνομικούς, και μια που αντιστοιχούσαν δέκα άντρες σε κάθε γυναίκα στο Σώμα, η ζήτηση ήταν και τεράστια και ακόρεστη. Ο μεγαλύτερος αδερφός του Γιούχανσον ήταν ιδιοκτήτης ακινήτων και έμπορος αυτοκινητών. Ήταν πλούσιος, πανούργος, αμόρφωτος και άκομψος και μπορούσε να βλέπει βαθιά μέσα στην ψυχή φίλων και εχθρών. Κάποτε ο Γιούχανσον τον είχε πειράξει για την ωραία και ξανθιά γραμματέα του. Πώς ήταν άραγε; Καλή;

«Θα σου δώσω μια συμβουλή», έκανε ο αδερφός του και τον κοίταξε με σοβαρό ύφος. «Ποτέ μη χέζεις εκεί που τρως».

Ήρθε η ώρα για τη λεγόμενη κάθαρση, σκέφτηκε ο Γιούχανσον. Η κάθαρση λειτουργούσε και σε κωλοπετσωμένους κακοποιούς, οπότε δεν υπήρχε πραγματικά κάτι που έλεγε πως δε θα λειτουργούσε και με μια προσωρινή αντικαταστάτρια αστυνομικού διευθυντή από το Σούντσβαλ.

«Ένα εντελώς άλλο ζήτημα», έκανε ο Γιούχανσον και χαμογέλασε χαλαρά. «Πώς είναι το ταίρι σου αυτό τον καιρό; Πέρασε καιρός από τότε που τον είδα».

Εκείνη το πήρε μια χαρά. Έκρουσε την έκπληξή της καλά και με τη βοήθεια του ποτηριού της με το κρασί. Τον κοίταξε και χαμογέλασε με μια μικρή ρυτίδα ανησυχίας στο μέτωπο.

«Σίγουρα νιώθει καλά. Πού να ξέρω ότι γνωριζόσασταν;»

«Πήρε τη δουλειά που ζητούσε;» πέταξε αμέσως την επόμενη ερώτηση ο Γιούχανσον, που ήθελε να πατάει σε στέρεο έδαφος.

«Εννοείς ως αναπληρωτής αστυνομικός διευθυντής κομητείας;» Η ρυτίδα είχε εξαφανιστεί.

Ο Γιούχανσον έγνεψε.

«Ξεκίνησε το καλοκαίρι. Είναι σαν το ψάρι στο νερό. Δεν ξέρω

αν αυτό οφείλεται στην απόσταση μεταξύ Βέξχουε και Σούντσβαλ... Και δεν μπορώ να ισχυριστώ ότι συνέβαλε ιδιαίτερα στη βελτίωση της σχέσης μας, αλλά ίσως αυτό να ήταν το ζητούμενο».

Το χαμόγελό της είχε επιστρέψει.

«Δε γνωρίζομαστε και τόσο καλά εδώ που τα λέμε», έκανε ο Γιούχανσον και ύψωσε το ποτήρι του. Πώς μπορείς να έχεις σχέση μ' αυτό τον ηλίθιο; σκέφτηκε.

Στον πεζόδρομο κάτω από τη φοιτητική εστία ο Μπέκστρεμ και ο Βίνμπλαντ είχαν ξεκινήσει την έρευνα για τον νεκρό με ζωντάνια και νεύρο. Ο Βίνμπλαντ είχε αρχικά τραβήξει μια δυο φωτογραφίες με φλας του πτώματος και μόλις χαμήλωσε την κάμερα και άρχισε να μουρμουρίζει κάτι ακατάληπτο σε ένα μικρό κασετόφωνο τσέπης, ο Μπέκστρεμ άρχισε αμέσως να ψάχνει τα ρούχα του νεκρού. Αυτά έγιναν γρήγορα. Ο νεκρός φορούσε μπλουτζίν, ένα λευκό μπλουζάκι και από πάνω ένα σκούρο γκρι πουλόβερ με V, στο δεξί πόδι κάλτσα και χοντρό παπούτσι που έμοιαζε με αρβύλα και στο αριστερό μόνο κάλτσα. Στη δεξιά μπροστινή τσέπη του τζιν ο Μπέκστρεμ βρήκε ένα πορτοφόλι. Έψαξε το εσωτερικό του και έγλειφε τα χείλη του ικανοποιημένος.

«Παιδιά, ελάτε να δείτε». Ο Μπέκστρεμ έκανε νόημα στον Στριντ και στον Ούρεντσον. «Πιστεύω ότι έχουμε ένα επαναστατικό αποτέλεσμα έρευνας εδώ πέρα».

Ο Μπέκστρεμ σήκωσε ψηλά μια πλαστικοποιημένη ταυτότητα με φωτογραφία.

«Τζον Π. Κράσνερ... b τελεία... μάλλον borned* θα σημαίνει αυτό... July fifteen nineteenthundredfiftythree», διάβασε ο Μπέκστρεμ σε άθλια αγγλικά. «Τζον Π. Κράσνερ, γεννηθείς δεκαπέντε Ιουλίου χίλια εννιακόσια πενήντα τρία», μετέφρασε με φανερή ικανοποίηση. «Μάλλον Αμερικανός του κερατά που αποφάσισε να κατεβάσει ρολά. Κάνας αιώνιος φοιτητής που τα 'παιξε από το πολύ διάβασμα».

* Borned: λανθασμένος τύπος του born (= γεννηθείς). (Σ.τ.Μ.)

Ο Στριντ και ο Ούρεντσον αρκέστηκαν σε ένα ουδέτερο νεύμα, αλλά ο Μπέκστρεμ δεν έλεγε να το βάλει κάτω. Έσκυψε και συνέκρινε τη φωτογραφία της ταυτότητας με τα πρόσωπο του νεκρού. Ήταν φανερό πως ο νεκρός είχε πέσει με το κεφάλι πρώτα. Φαινόταν να έχει συντριβεί λοξά από τα πάνω, από την κορυφή του κρανίου προς το σαγόνι, το πρόσωπο και τα μαλλιά ήταν καλυμμένα με ξεραμένο αίμα, το πρόσωπο πιεσμένο προς τα μέσα, με αποτέλεσμα να μην μπορείς να ξεχωρίσεις τα χαρακτηριστικά του. Ο Μπέκστρεμ χαμογελούσε ευχαριστημένος.

«Τι λέτε κι εσείς, παιδιά; Θα έλεγα ότι μοιάζουν σαν δυο σταγόνες νερό».

Ο Στριντ έκανε ένα μορφασμό δυσαρέσκειας αλλά δε μίλησε. Ο Ούρεντσον κάρφωσε τον Μπέκστρεμ με το βλέμμα, αλλά παρέμεινε κι αυτός σιωπηλός. Γουρούνι, σκέφτηκε.

«Εντάξει», είπε ο Μπέκστρεμ, σηκώθηκε και κοίταξε το ρολόι του. Πήγε κιόλας εννιά και μισή, σκέφτηκε. Έπρεπε να δώσει μια μικρή ώθηση στα πράγματα. «Παιδιά, αν πάτε εσείς το πτώμα στον ιατροδικαστή, θα ανέβω εγώ και ο Βίνμπλαντ να ρίξουμε μια ματιά στο διαμέρισμα εκεί πάνω».

«Τι θα κάνουμε με το παπούτσι;» ρώτησε ο Ούρεντσον.

«Βάλ' το σε μια σακούλα και στείλ' το μαζί με το πτώμα», αποφάσισε ο Βίνμπλαντ πριν προλάβει να μιλήσει ο Μπέκστρεμ και δημιουργήσει περιττά προβλήματα. «Και όταν μιλήσετε στον ασύρματο... πες τους να στείλουν κάποιον από την υπηρεσία καθαριότητας του δήμου να καθαρίσει εδώ».

«Ναι, οπωσδήποτε», τόνισε ο Μπέκστρεμ. «Είναι σκέτο χάλι εδώ. Κι εσύ», έκανε και κοίταξε τον Ούρεντσον, «μην ξεχάσεις να πάρεις μαζί σου αυτή τη μαλακία την ταινία που έβαλες».

«Μάλιστα», είπε ο Ούρεντσον και έγνεψε. Κάποια μέρα θα σε τσακώσω μεθυσμένο στην πόλη, σκέφτηκε. Κι όταν αρχίσεις να φωνάζεις και να με ζαλίζεις ότι είσαι αστυνομικός, θα σου χώσω μια ολόκληρη ταινία στον κώλο. «Φυσικά», έκανε χαμογελώντας ο Ούρεντσον στον Μπέκστρεμ, «απομάκρυνση της ταινίας! Στις διαταγές σας, επιθεωρητά».

Καλά, το 'χει χάσει τελείως ο τύπος, σκέφτηκε ο Μπέκστρεμ.

Διάολε, σκέψου να πέσει στα νύχια αυτού του ψυχασθενή κάνας μέσος Σουηδός.

Σύμφωνα με το σχεδιάγραμμα στον πίνακα της εισόδου το δωμάτιο με το ανοιχτό παράθυρο βρισκόταν στον δέκατο πέμπτο όροφο: ένα από τα οκτώ δωμάτια στον ίδιο διάδρομο, με κοινόχρηστη κουζίνα. Παρόλο που ήταν Παρασκευή βράδυ, το τηλεφωνικό κέντρο της αστυνομίας είχε βρει τον επιστάτη του κτιρίου, ο οποίος καθόταν στο μικρό γραφείο του σε ένα γειτονικό κτίριο καμιά εκατοστή μέτρα πιο πέρα. Εκείνος αναστέναξε –δεν ήταν η πρώτη φορά που συνέβαινε κάτι τέτοιο– και υποσχέθηκε να παρουσιαστεί αμέσως. Και αυτό έκανε. Πέντε λεπτά αργότερα άνοιξε την πόρτα του διαδρόμου όπου βρισκόταν το δωμάτιο, έδειξε την πόρτα του δωματίου και έδωσε το κλειδί στον Βίνμπλαντ.

«Τα καταφέρνετε μάλλον και χωρίς εμένα, έτσι δεν είναι;» ρώτησε εντελώς ρητορικά. «Το κλειδί το θέλω όταν τελειώσετε».

Ήταν ο Βίνμπλαντ που άνοιξε την πόρτα. Μέσα από την πόρτα υπήρχε ένα μικρό βεστιάριο και στα δεξιά μια τουαλέτα με ντουσιέρα. Μπροστά τους ένα μικρό δωμάτιο, στο οποίο το μοναδικό παράθυρο ήταν διάπλατα ανοιχτό. Συνολικά επρόκειτο για καμιά εικοσαριά τετραγωνικά μέτρα το πολύ.

«Μπορείς να μιλήσεις με τους γείτονές του στα άλλα δωμάτια όσο εγώ θα τραβάω μερικές φωτογραφίες;» Ο Βίνμπλαντ κοίταξε ερωτηματικά τον Μπέκστρεμ.

Ο Μπέκστρεμ έγνεψε ότι συμφωνούσε. Ήταν ό,τι έπρεπε γι' αυτόν. Εκεί μέσα είχε ένα κορμό σαν κώλος Εσκιμώου και δε σκόπευε να αρπάξει πνευμονία επειδή κάποιος τρελός πήγε και πήδηξε από το παράθυρο.

Ενώ ο Βίνμπλαντ έπαιρνε τις φωτογραφίες του, η τύχη συνέχισε να ευνοεί τον Μπέκστρεμ. Ήριξε μια ματιά στην κουζίνα, άδεια, και για σιγουριά έριξε και μια ματιά στο ψυγείο. Τίποτα δε φαινόταν ιδιαίτερα ελκυστικό και ο καθένας είχε γράψει το όνομά του σε κουτιά γάλα, σε αγγούρια τυλιγμένα σε πλαστικό και σε διάφορα βαζάκια με άγνωστο περιεχόμενο. Διάολε, τι γουρούνια, σκέφτηκε ο Μπέκστρεμ. Ούτε μια μπιρίτσα ή

ένα αναψυκτικό για ένα διψασμένο αστυνομικό δεν έχει. Αλλά η τύχη συνέχισε να του παραστέκεται. Χτύπησε και προσπάθησε να ανοίξει όλες τις πόρτες. Ήταν κλειδωμένες, και αν ήταν κάποιος εκεί μέσα, σίγουρα δεν επρόκειτο να του ανοίξει.

Το δωμάτιο ήταν μικρό, ασκούπιστο και λιτότατα επιπλωμένο με τα φθαρμένα συνήθη έπιπλα: κρεβάτι, κομοδίνο, μια λάμπα πάνω από το κρεβάτι και βιδωμένη στον τοίχο, στον τοίχο όπου ήταν το παράθυρο μια βιβλιοθήκη και κάτω από το παράθυρο ένα γραφείο και μια καρέκλα.

«Διάολε, τι όμορφα που είναι εδώ μέσα!» είπε ο Μπέκστρεμ και κούνησε επιδοκιμαστικά το κεφάλι.

Αυτοί που δε δούλευαν, όπως οι φοιτητές για παράδειγμα, δε θα έπρεπε να έχουν ούτε φαΐ ούτε σκεπή στο κεφάλι τους, αλλά ετούτο εδώ παραήταν. Ο νυν κάτοχος του δωματίου δε φαινόταν να είχε σκοπό να μείνει πολύ, αλλά ούτε και ιδιαίτερα νοικοκυρεμένος φαινόταν. Τα προσωπικά είδη ήταν ελάχιστα: μια βαλίτσα, λίγα ρούχα, μερικά βιβλία στα αγγλικά. Στο άσπρωτο κρεβάτι υπήρχε ένα κοντό πανωφόρι με χοντρή φόδρα και κάτω από το κρεβάτι ένα ζευγάρι πολυφορεμένα παπούτσια. Σίγουρα δεν έμοιαζε με τσαρδί τοξικομανή, αλλά αν εκείνος που έμενε εδώ δε συνερχόταν σύντομα, το δωμάτιο θα θύμιζε ακριβώς αυτό – τεκέ.

Περισσότερη τάξη επικρατούσε ωστόσο στο γραφείο. Εκεί υπήρχαν χαρτιά και φάκελοι, στίλο, συνδετήρες, μια γομολάστιχα και μερικές κασέτες έγχρωμη ταινία για τη μικρή και βολική ηλεκτρική γραφομηχανή που ήταν τοποθετημένη στο κέντρο του γραφείου. Στον κύλινδρο υπήρχε ένα χαρτί με μερικές αράδες στα αγγλικά, πέντ' έξι το πολύ, αλλά πολύ αποκαλυπτικές για έναν επαγγελματία σαν τον Βίνμπλαντ.

«Για να συνοψίσω», ξεκίνησε ο Βίνμπλαντ με έκδηλη ικανοποίηση, «πιστεύω ότι όλα όσα είδαμε μιλούν για αυτοκτονία. Αν δεις το παράθυρο εκεί», ο Βίνμπλαντ έδειξε το κλειστό τώρα παράθυρο, του οποίου το σπασμένο μάνταλο βρισκόταν στο πάτωμα ακριβώς από κάτω, «βλέπεις ότι έσπασε το μάνταλο. Αλλιώς δεν ανοίγει πάνω από μερικά εκατοστά. Αν θέλει κανείς να αερίσει ή κάτι ανάλογο».

Ο Μπέκστρεμ κούνησε ικανοποιημένος το κεφάλι. Ο Βίνμπλαντ μπορεί να ήταν ένας φλύαρος τύπος, αλλά τούτο εδώ ήταν χαρμόσυνο νέο.

«Α, έχεις και το σημείωμα που άφησε στη γραφομηχανή επίσης. Είναι στα αγγλικά και θα τολμούσα να ισχυριστώ ότι αποπνέει μια βασανισμένη ζωή, ένα είδος...»

Ο Βίνμπλαντ έψαξε να βρει τη λέξη, αλλά μια που οι γνώσεις του στα αγγλικά ήταν –το λιγότερο που θα μπορούσε να πει κανείς– περιορισμένες, δεν του ήταν και τόσο εύκολο.

«Τέλος πάντων, ένα τυπικό σημείωμα αυτόχειρα για να το πω απλά», έκανε ο Βίνμπλαντ με ένα πολύ εμφατικό νεύμα.

Ο Μπέκστρεμ έγγεψε καταφατικά. Στην ίδια βάρκα βρίσκονταν, δεν υπήρχε λόγος να μην του κάνει το χατίρι.

«Ναι, και να μην ξεχάσουμε την πόρτα. Ήταν κλειδωμένη από μέσα».

«Βεβαίως», έκανε ο Βίνμπλαντ. Με μια απλή κλειδαριά από τις συνηθισμένες, σκέφτηκε. Πόσο ηλίθιος μπορεί να είναι κανείς;

«Εντάξει τότε. Φαίνεται πως τελειώσαμε εδώ». Ο Μπέκστρεμ κοίταξε το ρολόι. Ήταν μόνο δέκα και τέταρτο. Αν έσπευδε να επιστρέψει στη βάρδια, θα προλάβαινε ακόμη να τηλεφωνήσει στο γέρο με το σκυλί που είχε δει τον Κράσνερ να πηδάει. Αυτή η μικρή τελική λεπτομέρεια ήταν που θα χαρακτήριζε μια σίγουρη έρευνα, και σύντομα θα καθόταν στο μπαρ και θα απολάμβανε την μπίρα που του άξιζε.

Ο Γιούχανσον και η παρέα του είχαν φύγει από το εστιατόριο με την καλή εκείνη διάθεση που δημιουργείται όταν ορισμένες όχι και τόσο απλές αποφάσεις έχουν αναβληθεί για το μέλλον, ενώ οι δυνατότητες επιλογής υπάρχουν ακόμη. Είχαν περπατήσει μαζί μέχρι το ξενοδοχείο της, κάτω στο Σλούσεν, και ο Γιούχανσον δε δυσκολεύτηκε να πειστεί όταν εκείνη του πρότεινε μια τελευταία μπίρα στο μπαρ του ξενοδοχείου.

«Σε μια εβδομάδα τελειώνει το σεμινάριο. Υπάρχει περίπτωση να φανείς τότε;» Οι αναστολές είχαν εξαφανιστεί. Εκεί-

νη καθόταν σκυμμένη μπροστά, χαμογελούσε και με το νύχι της χάραζε απαλά τη ράχη από το δεξί χέρι του Γιούχανσον. Η ίδια είχε λεπτά, δυνατά χέρια.

Ο Γιούχανσον κούνησε λυπημένος το κεφάλι.

«Σε μια βδομάδα θα βρίσκομαι στο αεροπλάνο για τις ΗΠΑ. Θα συναντήσω ένα σωρό ανθρώπους από την Interpol και το FBI». Ο Γιούχανσον αναστέναξε απαλά. «Αναρωτιέμαι μερικώς φορές αν υπάρχει κάποιος εκεί πάνω που μου τη σπάει σκοπίμως ή φταίω εγώ που δεν μπορώ να προγραμματίσω τίποτα».

«Αχ!» Αναστέναξε κι εκείνη. «Όντως ζεις μια πολύ βαρετή ζωή. Εγώ θα πάω σε ένα σεμινάριο στο Χέρνουςαντ με τους πολιτικούς υπαλλήλους μας. Θα είναι πολύ συναρπαστικό». Χαμογελούσε πάλι.

Ο Γιούχανσον άρπαξε την ευκαιρία και έπλεξε τα δάχτυλά του στα δικά της. Αλλά απαλά, πολύ απαλά. Δέρμα που άγγιζε δέρμα. Καμία πίεση.

«Θα σου αγοράσω ένα χρυστουγεννιάτικο δώρο. Κάτι που δεν έχουμε εδώ».

«Τι; Ένα αστερί σερίφη από καθαρό χρυσάφι;» Εκείνη ρουθύνισε και έσφιξε δυνατά το χέρι του.

«Ναι», είπε ο Γιούχανσον. «Ή ένα μπλε καπελάκι που θα γράφει πάνω FBI ίσως».

Ο Μπέκστρεμ έκανε ακόμη βάρδια, παρόλο που το ρολόι είχε δείξει περασμένα μεσάνυχτα εδώ και μισή ώρα, και ήταν πολύ χολωμένος. Ο Βίνμπλαντ και αυτός είχαν σφραγίσει την πόρτα του δωματίου του αυτόχειρα ήδη πριν από τις δέκα και μισή, και σίγουρα το χάραμα όλη αυτή η θλιβερή ιστορία θα είχε τη μορφή αναφοράς στο γραφείο του οργάνου υπηρεσίας στο Έστερμαλμ. Οι γνήσιοι αστυνομικοί σαν τον ίδιο και τον Βίνμπλαντ δε θα κάθονταν να ασχοληθούν με τέτοιες μαλακίες. Ας το αναλάμβαναν τα βλαχαδερά των τοπικών αστυνομικών τμημάτων.

Όλα είχαν πάει ρολόι και θα έκλειναν την πόρτα του διαδρόμου, όταν φάνηκε εκείνος ο σκυλάραπας μαζί με μια Σουηδέζα πουτανίτσα φοιτήτρια με μοβ κραγιόν, και το τι είχαν κατά

νου αυτοί οι δυο το καταλάβαινες και δίχως να είσαι αστυνομικός. Άσε που έκανε και ένα κάρο επίμονες ερωτήσεις σε κάτι ακατάληπτα νέγρικά αγγλικά. Αρνιόταν να κάνει παραπέρα και αναρωπιόταν τι δουλειά είχαν στο διάδρομό του. Ο Μπέκστρεμ σκέφτηκε να αγνοήσει το μαλάκα και να πάρει το ασανσέρ για κάτω, αν και θα έπρεπε να τηλεφωνήσει σε κάνα περιπολικό με δυο τύπους σαν τον Ούρεντσον, αλλά ο χέστης ο Βίνμπλαντ κώλωσε φυσικά. Είχε δείξει την ταυτότητά του και άρχισε να παρλάρει με τον αράπη σε αγγλικά του κώλου. Μετά μπήκε και η πουτάνα στην κουβέντα, λίγο στα σουηδικά, λίγο στα αγγλικά, και έγινε της τρελής. Σιγά μην αυτοκτόνησε ο τύπος, ήταν μια χαρά παιδί, καθόλου πεσμένος, και μπλα, μπλα, μπλα...

Στο τέλος αναγκάστηκε να γίνει αυστηρός. Τους είπε να τηλεφωνήσουν τη Δευτέρα και για σιγουριά τούς έδωσε το όνομα και το τηλέφωνο ενός συναδέλφου της Δίωξης Εγκλήματος που σχεδόν πάντα συνήθιζε να δηλώνει ασθένεια τέτοια εποχή λόγω των σοβαρών προβλημάτων που είχε με το ποτό. Και τελικά κατάφεραν να φύγουν από εκεί όταν ένα τέταρτο από τη ζωή του είχε πάει ανεπιστρεπτί στο διάολο.

Όταν κατάφερε επιτέλους να καθίσει ξανά στο γραφείο του για να συνδέσει όλα τα νήματα αυτής της θλιβερής ιστορίας, εμφανίστηκε ο επόμενος τρελάρας. Εκείνος ο χοντρός λέτσος, ο Στριντ, είχε προφανώς μπερδέψει τα υπηρεσιακά του καθήκοντα και είχε αφήσει μιαν αναφορά από την ανάκριση με το μάρτυρα. Δύο πυκνογραμμένες σελίδες σε γραφομηχανή –για κάτι που θα μπορούσε να το αναφέρει κανείς με δέκα αράδες– και εντελώς ακατανόητες. Σύμφωνα με το μάρτυρα, τον Γκούσταβ Άντολφ Νίλσον, που είχε βγει πρόωρα στη σύνταξη, δεν ήταν ο ίδιος αλλά ο σκύλος του που άκουσε τον τρελάρα τον Κράσνερ να πέφτει από το παράθυρο. Το ίδιο σκυλί που παρά την εξαιρετική ακοή του σκοτώθηκε από ένα παπούτσι που έπεσε μυστηριωδώς.

Τι πρόωρα στη σύνταξη μας λέει, σκέφτηκε ο Μπέκστρεμ. Είναι η κοινωνική σουηδική έκφραση για έναν μπεκρή που δεν έλεγε να στρώσει κώλο να δουλέψει και κατάφερε κι από πάνω να παραμυθιάσει κάποιον αφελή σοσιαλδημοκράτη κοινωνικό

λειτουργό ώστε να του βγάλουν επίδομα από το Ταμείο Ασφάλισης. Δεν πας στο διάολο λέω εγώ, σκέφτηκε ο Μπέκστρεμ και σχημάτισε τον αριθμό τηλεφώνου στο σπίτι του Βίντελν.

Ένα τέταρτο αργότερα ήταν όλα φίνα και ωραία, όπως ήταν πάντα όταν έκανε τη δουλειά ένας πραγματικός επαγγελματίας. Ο Μπέκστρεμ τράβηξε την αναφορά από τη γραφομηχανή και έκανε μερικές διορθώσεις με το μαρκαδόρο του, ενώ διάβαζε ταυτόχρονα το σύντομο και διευκρινιστικό κείμενό του στο οποίο δεν υπήρχε ίχνος από το άθαφτο ακόμη σκυλί.

«Σε από τηλεφώνου ανάκριση, ο μάρτυς Νίλσον δηλώνει εν συντομία τα εξής: Περίπου στις 19:50 ο μάρτυς βρισκόταν κάτω από τη φοιτητική εστία “Αγριοτριανταφυλλιά” στην οδό Σέρσμπερ. Ο μάρτυς αναφέρει ότι αντιλήφθηκε τότε έναν ήχο από τους πάνω ορόφους του κτιρίου. Όταν κοίταξε ψηλά, είδε το σώμα ενός άντρα που είχε πηδήξει από ένα παράθυρο, έπεσε κάτω και χτύπησε στο έδαφος περίπου ένα μέτρο από το σημείο όπου βρισκόταν ο μάρτυς. Η αναφορά αυτή διαβάστηκε στο μάρτυρα από το τηλέφωνο και κατόπιν την ενέκρινε».

Το τελευταίο ήταν χοντρό ψέμα, αλλά μια που ο Νίλσον δε φαινόταν τύπος που ηχογραφούσε τις τηλεφωνικές του συνομιλίες με την αστυνομία, δεν είχε και τόση σημασία. Εκτός αυτού, ο κωλόγερος τα είχε εντελώς χαμένα όταν του μίλησε ο Μπέκστρεμ. Θα έπρεπε να είναι ευγνώμων που κάποιος τον βοήθησε να βάλει τα πράγματα στη θέση τους, σκέφτηκε ο Μπέκστρεμ καθώς έβαζε το χαρτί με την αναφορά σε πλαστική θήκη, επισυνάπτοντας και ένα επεξηγηματικό σημείωμα προς τον αξιωματικό βάρδιας στο Έστερμαλμ.

Ο Μπέκστρεμ κοίταξε το ρολόι του. Μία και πέντε, αλλά δε βιαζόταν. Υπήρχε μάλιστα χρόνος για να πραγματοποιήσει μια μικρή ιδέα που του κατέβηκε όταν έγραφε την ανάκριση με τον Νίλσον. Φασούλι το φασούλι... σκέφτηκε καθώς δίπλωνε το πανωφόρι του και το έκρυβε σε ένα άδαιο ντουσιέ που βρήκε στη βιβλιοθήκη. Ο Μπέκστρεμ πήρε το ντουσιέ υπό μάλης και την πλαστική θήκη από την άλλη, βγήκε διακριτικά στη ρεσεψιόν και έβαλε την πλαστική θήκη κάτω κάτω, στο σωρό που είχε μαζε-

τεί στο ντουλάπι αλληλογραφίας της αστυνομίας του Έστερμαλμ. Εν συνεχεία έχωσε το κεφάλι του στην πόρτα του γραφείου του αρχιεπιθεωρητή βάρδιας.

«Είναι γι' αυτήν εκεί την αυτοκτονία που μου ανέθεσες». Ο Μπέκστρεμ έδειξε με ένα νεύμα το ντοσιέ που κουβαλούσε υπό μάλης.

«Υπάρχει πρόβλημα;» Ο αρχιεπιθεωρητής βάρδιας εμφάνισε μια ρυτίδα στο μέτωπο.

«Όχι. Ότι είναι αυτοκτονία είναι σαφές, αλλά πρόκειται για έναν Αμερικανό πολίτη και μπορεί να είναι κάπως ευαίσθητο το θέμα. Και σκέφτηκα να ελέγξω μερικά πράγματα στο αρχείο».

«Ποιο είναι το πρόβλημα;» Ο αρχιεπιθεωρητής τον κοιτούσε ερωτηματικά αλλά η ρυτίδα είχε εξαφανιστεί.

«Σκεφτόμουν την υπερωρία. Θα έπρεπε να είχα φύγει πριν από καμιά ώρα και πάνω».

«Εντάξει. Γράψε την ώρα που θα χρειαστείς».

Διάολε, σκέφτηκε ο αρχιεπιθεωρητής και κοίταξε τον Μπέκστρεμ που έφευγε τρεχάτος. Να δουλεύει αυτός ο απατεώνας. Ίσως να το έριξε στη θρησκεία... Αλλά την ίδια στιγμή χτύπησε το τηλέφωνο και την προσοχή του απέσπασαν άλλα πράγματα.

Επιτέλους ελεύθερος, σκέφτηκε ο Μπέκστρεμ καθώς περνούσε την αυλόπορτα προς την οδό Κουνγκσχόλμ και τραβούσε για το μπαρ. Πέταξε το άδειο ντοσιέ στον πρώτο σκουπιδοτενεκέ που βρήκε μπροστά του.

Τα μεσάνυχτα ο Λαρς Μάρτιν Γιούχανσον βρισκόταν ήδη στο κρεβάτι του στην οδό Βόλμαρ Ιξκούλ και αφουγκραζόταν τις καμπάνες να χτυπούν από την εκκλησία της Παρθένου Μαρίας. Όμορφη γυναίκα, σκέφτηκε. Ευχάριστη συνομιλήτρια κιόλας, αν και αστυνομικός φυσικά. Αναρωτιέμαι αν είναι παντρεμένη μ' εκείνο τον ηλίθιο στο Βέξχουε ή απλώς συζούν. Δεν μπορεί να τα έχει κανείς όλα, σκέφτηκε ο Γιούχανσον και αναστέναξε. Ή μήπως μπορεί; Ίσως να μπορεί κανείς να τα έχει όλα. Αυτή η νέα σκέψη, κατά έναν παράξενο τρόπο, τον αναζωογόνησε. Αύριο, που θα ήταν μια νέα μέρα, σκέφτηκε, θα μπορούσε άραγε να τα

αποκτήσει όλα; Ο Γιούχανσον άπλωσε το χέρι του και έσβησε το πορτατίφ, γύρισε στο δεξί πλευρό, έβαλε το χέρι κάτω από το μαξιλάρι και μέσα σε λίγα λεπτά κοιμόταν το ίδιο βαθιά όπως πάντα.

Ο Βίντελν στεκόταν στο σαλόνι. Είχε σηκώσει το καλάθι με τον Κάλε μέσα και το είχε απιθώσει στο δρύινο τραπέζι στο παράθυρο. Χάιδεψε το απαλό τρίχωμα και ο Κάλε κειτόταν ακίνητος, όπως όταν κοιμόταν. Αύριο θα κανόνιζε τα της κηδείας. Όλα τα γιατρεύει ο χρόνος, σκέφτηκε ο Βίντελν, αν και εκείνη τη στιγμή ένιωθε πολύ ευάλωτος. Σκούπισε ένα δάκρυ με το χέρι του. Ίσως θα ήταν καλύτερα να ανοίξω το παράθυρο, σκέφτηκε. Στα λυκόσκυλα δεν αρέσει η πολλή ζέση.

Ο αρχιφύλακας Στριντ είχε πάει κατευθείαν στο σπίτι μετά τη βάρδια. Έφτιαξε ένα μεγάλο και θρεπτικό σάντουιτς για βραδινό, στο οποίο έβαλε ένα γερό φορτίο από τις λιχουδιές που υπήρχαν στο πάντα γεμάτο ψυγείο του. Και μια κρύα μπύρα. Τώρα ήταν ξαπλωμένος στον καναπέ, στο καθιστικό, και διάβαζε τη βιογραφία που είχε γράψει ο Ουίνστον Τσόρτσιλ για τον πρόγονό του τον Δούκα του Μάρλμπορο. Ήταν τέσσερις τόμοι και κοντά τρεις χιλιάδες σελίδες, αλλά μια που δεν είχε δουλειά πριν από τη Δευτέρα το απόγευμα, είχε πολύ χρόνο. Ένας μεγάλος άνδρας, σκέφτηκε ο Στριντ, σε αντίθεση μ' εκείνο τον παράφρονα με το μουστάκι που είχε προσπαθήσει να ματοκυλήσει την οικουμένη και που θα το κατάφερνε αν δεν ήταν ο γερο-Ουίνστον. Περίεργο που δεν έμεινε εργένης, σκέφτηκε, καθώς βολευόταν όσο πιο άνετα μπορούσε στον καναπέ, και άνοιξε τον δεύτερο τόμο στο σημείο όπου είχε σταματήσει όταν είχε ξεκινήσει για τη βάρδια του.

Ο νεαρός συνάδελφός του Ούρεντσον είχε αλλάξει βάζοντας τη φόρμα του μετά τη βάρδια και είχε κατέβει κατευθείαν στο γυμναστήριο στο υπόγειο. Εκεί τα φώτα ήταν πάντα σβηστά τέτοια ώρα, και το να σηκώνει βάρη μετά τη λήξη της βάρδιας του ήταν σαν εξαγνισμός γι' αυτόν. Τον βοηθούσε να βάλει σε τάξη όλες τις νέες εντυπώσεις και εμπειρίες που είχε αποκομίσει. Το ότι

για όλα σχεδόν τα εγκλήματα που διαπράττονταν στη σημερινή Σουηδία έφταιγαν οι ξένοι ήταν κάτι που το είχε καταλάβει από την πρώτη μέρα, αλλά πώς να έλυνε κανείς αυτό το πρόβλημα; Το να τους στείλεις απλώς στην πατρίδα τους –που θα ήταν και το απλούστερο– ήταν αδιανόητο με την επικρατούσα πολιτική κατάσταση. Τι θα έπρεπε να κάνεις, όμως, και πώς θα έφτανες σε μια πολιτική κατάσταση τέτοια που θα ευνοούσε τις εν λόγω απαραίτητες αλλαγές γενικότερα; Σηκώνει σκέψη το πράγμα, σκέφτηκε ο Ούρεντσον. Και έπρεπε να συζητήσει με τους συναδέλφους που μπορούσε να εμπιστευτεί. Το ότι δεν ήταν μόνος του το είχε επίσης καταλάβει από την πρώτη κιόλας μέρα.

Στο σπίτι του ο Βίνμπλαντ ήταν ξαπλωμένος στην κρεβατοκάμαρά του και τον έπαιζε, ενώ σκεφτόταν τι να έκανε πάλι απόψε η γυναίκα του. Το ότι δεν είχε βγει με τις φίλες της το είχε καταλάβει εδώ και πολλά χρόνια. Από τότε που είχε δανειστεί ένα υπηρεσιακό αυτοκίνητο και την είχε ακολουθήσει. Την είχε δει να πηγαίνει κατευθείαν στο σπίτι ενός συναδέλφου έξω στο Έλβχουε –ο οποίος είχε χωρίσει μερικούς μήνες πριν– και επειδή το φως στο διαμέρισμά του έσβησε σχεδόν αμέσως, δεν ήταν απαραίτητο να είναι κανείς αστυνομικός για να καταλάβει ότι δεν επρόκειτο για την πρώτη επίσκεψη. Εκεί έμεινε καθισμένος τη μισή νύχτα, στο παγωμένο αμάξι, με το βλέμμα καρφωμένο στα σκοτεινά παράθυρα και τις σκέψεις του να διασπαυρώνονται σαν τροχιοδεικτικά πυρά στο μυαλό του. Μετά επέστρεψε στο σπίτι, ποτέ δε μίλησε γι' αυτό και ποτέ δεν έδειξε τι ένιωθε και τι σκεφτόταν.

Πού και με ποιον ήταν απόψε δεν ήξερε. Στο συνάδελφο πέρα στο Έλβχουε σίγουρα δεν ήταν, διότι εκείνος είχε κρεμαστεί έξι μήνες αργότερα, και ήταν ο ίδιος ο Βίνμπλαντ που είχε την απέραντη ευχαρίστηση να κόψει το σκοινί και να τον κατεβάσει από εκείνο το σωλήνα στην οροφή του πλυσταριού όπου είχε δέσει τη θηλιά. Ένα βαρύ καθήκον, ακόμη και για τους πιο σκληροτράχηλους ερευνητές από το Τεχνικό τμήμα. Αλλά έπρεπε να γίνει, και ο Βίνμπλαντ προσφέρθηκε αμέσως.

Πώς ήταν δυνατόν κάτι που άρχιζε τόσο καλά να τελειώνει τόσο άσχημα; σκεφτόταν ο Μπέκστρεμ και κοίταζε με μεθυσμένο βλέμμα το ποτήρι με την μπίρα που είχε καταφέρει να κλέψει από το μπαρ τη στιγμή που ο ιδιοκτήτης του ήταν στην πίστα και χόρευε. Είχε πάει σε ένα σίγουρο μέρος κάτω στην οδό Κουνγκ, όπου σύχναζαν κυρίως συνάδελφοι και διάφοροι άσχετοι όπως πυροσβέστες, σεκιουριτάδες και οδηγοί ασθενοφόρων. Κι ένα σωρό νοσοκόμες επίσης, οπότε για έναν παλιό και σημαδεμένο πολεμιστή σαν και του λόγου του ο ανταγωνισμός δεν ήταν διόλου σκληρός.

Όλα είχαν επίσης ξεκινήσει φίνα. Είχε πέσει πάνω σε ένα νεαρότερο συνάδελφο από την Υπηρεσία Ερευνών στη Φάρστα, ο οποίος ήθελε πάση θυσία να πάρει μετάθεση στη Διεύθυνση Ανθρωποκτονιών και Εγκλημάτων Βίας, και μάλιστα είχε την εντύπωση ότι ο Μπέκστρεμ ήταν ο άνθρωπος που μπορούσε να το φροντίσει. Δυο μπίρες μόνο είχε κεράσει ο μαλάκας ο τσιφούτης, οπότε μπορούσε κάλλιστα να ξεχάσει το Ανθρωποκτονιών και Εγκλημάτων Βίας. Μετά είχε συναντήσει μια χοντρή Φινλανδέζα που την είχε πηδήξει το καλοκαίρι. Καθάριζε τις «πάπιες» στο νοσοκομείο Σάμπατσμπεργ της Στοκχόλμης και έμενε σε ένα πανάθλιο τριάρι στου διαόλου τη μάνα, κάπου στα νότια προάστια. Μόνη μητέρα φυσικά, και ο Μπέκστρεμ ένιωθε ακόμη τα παιδικά παιχνίδια να σπάνε κάτω από τις σόλες του καθώς την κοπανούσε από εκεί τα χαράματα. Άσε που είχε και κακή μνήμη επίσης, αφού παρά την πρώτη εκείνη επίσκεψη τής είχε κάνει τράκα κι ένα κατοστάρικο. Του έριξε κι ένα υγρό φιλί στο μάγουλο, αλλά τώρα είχε φύγει κι αυτή. Άγνωστο για πού, και στο σχεδόν άδειο μπαρ υπήρχαν μόνο ένα σωρό μεθύστακες και μια ληγμένη γκόμενα που είχε αποκοιμηθεί σε ένα γωνιακό καναπέ.

Τι γαμημένη κοινωνία, τι γαμημένοι άνθρωποι και τι γαμημένη ζωή κάνουνε, σκέφτηκε ο Μπέκστρεμ. Το μόνο που μπορούσε να ελπίζει ήταν να γινόταν κάνας γερός φόνος και να τον αναλάβουν οι Έρευνες, για να έχει κάτι σημαντικό να περνάει την ώρα του.